СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXI. | Число 60. | Джерзи Ситі, Н. Дж., второк, 13. марта, 1923. | VOL. XXXI. | No. 60. | Jersey City, N. J., Tuesday, March 13, 1923. | THREE CENTS

ПИСМО УКРАЇНСЬКОЇ МІСІЇ ДО У. Н. СОЮЗА.

ДИПЛЬОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ (ГАЛИЦЬКОЇ) НАРОДНОЇ РЕПУБЛИКИ В АМЕРИЦІ.

Ч. 998 — Вашингтон, Д. К., 8. марта, 1923.

ДО ХВАЛЬНОГО ГОЛОВНОГО УРЯДУ „УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА"

в Джерзи Ситі, Н. Дж.

Кінчимо збірку на Фонд Негайної Допомоги як другу акцію в Америці, звернену як і попередна Позичка Національної Оборни на допомогу нашому Правительству в його боротьбі о добуття незалежности Галицької України.

З тої нагоди маю честь передати від імени Уряду Хвальному Головному Урядови Українського Народного Союза як найсердечнійшу подяку за так примірне, ревне, щире, високо-патріотичне моральне і матеріяльне поперття визвольної боротьби українського народа в Галичині.

Вашому Шановному Проводови можемо завдячити це, що славні члени У. Н. Союза поперли так громадно визвольні змагання Галицького Правительства та уможливили його істнування.

Прямолінійности та ідейности Вашого Шановного Органу „Свобода" завдячуємо побіду національного фронту в Америці та виховання завзятих борців за українську державність.

Щиро дякуючи Вам за ті труди, яких Ви не пожаліли для добра народної справи, пересилаю Вам як і всім Славним Членам Союза від імени Уряду сердечний привіт та вираз глибокої пошани.

З глибоким поважанням,

Др. Л. Мишуга,
За Представництво Галицької Републики.

ГАРДИНГ ЛАДИТЬСЯ ДО АГІТАЦІЙНОЇ ОБЇЗДКИ

ВАШИНГТОН, Д. К., 11. марта. — Новий, 68-ий Конгрес збереться імовірно аж в груднї с. р., якщо не буде несподіваної потреби скликати літом.

Міжтим президент Гардинг і републиканські лідери приготовляються до політичної кампанії в краю, аби здобути симпатії народу на слідуючі президентські вибори в 1924 році.

Президент Гардинг має гадку відбути перед зібраннєм Конгресу обїздку по більших містах Америки і виголосити промови про внутрішні і заграничні справи. Се, кажуть, скріпить його становище в Конгресі і у виборців.

НЕ БУДЕ ЗМЕНЬШЕННЯ ПОДАТКІВ

ВАШИНГТОН, Д. К., 11. марта. — Лідери адміністрації заповідають, що новий, 68-ий Конгрес не переведе жадних змін задля зменьшення военних податків.

Публика, яка від часу вступлення Америки до світової війни платить великі податки, не може сподіватися скоро полекші.

ТАРИФА І ДОБРОБУТ АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН, Д. К., 11. марта. — Бувший провідник републиканських послів в палаті послів Конгресу, Манделл, заявив, що тарифовий (митовий) закон, який ухвалив 67-ий Конгрес, причинився до зросту добробуту в Америці.

Се, каже він, скріпило популярність президента Гардинга.

БЕЗРОБІТТЄ, ДОБРОБУТ, ІМІГРАЦІЯ

ВАШИНГТОН, Д. К., 11. марта. — Міністерство праці заявляє на основі огляду відносин в цілому краю, що кріза безробіття в Злучених Державах минулась, та що тепер дуже мало безробітних.

Се вказує на зріст добробуту, який ще більше зможеться з весною.

Всякі промисли, а особливо сталевий, дорікають на недостачу допливу нефахових робітників. Сей стан спричинили іміграційні обмеження в Злучених Державах і тому американські промисловці ведуть агітацію проти сих обмежень.

ГОМПЕРС ТРОХИ ПОДУЖАВ

НЮ ЙОРК, Н. Й., 11. марта. — Голова Американської Федерації Праці, Самуїл Гомперс, котрий недавно тяжко занедужав ізза простуди, вже трохи подужав.

Покищо він ще далі лежить в Ленакс Гилл Гаспител.

150-МІЛІОНОВИЙ БУДЖЕТ НЮЙОРСЬКОГО СТЕЙТУ

ОЛБЕНІ, Н. Й., 11. марта. — Завтра вечером буде внесений в обох палатах нюйорської стейтової легіслятури проект закона про буджет на слідуючий фіскальний (скарбовий) рік.

Сей буджет має виносити $150,000,000.

ПОСЛИ І СЕНАТОРИ ВИБИРАЮТЬСЯ ДО РОСІЇ

ВАШИНГТОН, Д. К., 3. марта. — Протягом найблизших днів будуть уложені остаточні пляни відносно поїздки до радянських републик, в якій візьме участь правдоподібно шість сенаторів і кількох конгресменів.

Аранжованнєм поїздки займається сенатор Лед з Норт Дакоти. Як доносять, правительство советської Росії поширило запрошення до більшого числа сенаторів і конгресменів, висказуючи бажанне приняти їх яко гостий.

Сен. Лед заявив, що покищо не може нічого сказати про склад партії, яка має намір виїхати до радянських републик. Між сенаторами, які одержали запрошення, мають находитись сенатори Норрис з Небраски і Волш з Месечусетс.

Запрошенне одержав також сен. Бора, але він не має наміру їхати яко гість советського правительства. Його бажаннєм є звидіти радянські републики своїм власним коштом і поїхати туди в неофіціяльному характері.

$27,800 зібрано досі на Фонд Негайної Допомоги Рідному Краєви

До повної суми $30,000 не достає всего $2,200.

100 українських громад по 22 доляри, або 220 українських товариств по 10 долярів, або 2,200 українських громадян і громадянок по 1 долярови — може довершити Фонд дуже скоро до повної суми.

Але ще скорше Фонд буде довершений, як рівночасно про се подумають і ПОДБАЮТЬ: ГРОМАДИ, ТОВАРИСТВА, ГРОМАДЯНИ І ГРОМАДЯНКИ: всі разом, і кожді зосібна.

Допильнуйте-ж, аби вже Фонд довго не проволікався, але закінчився з повним успіхом в найблизших днях!

ЯК ГОСПОДАРИТЬ ФАРМЕРСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО В ОНТЕРІЮ

ТОРОНТО, Онт. — За мин. рік урядування фармерске правительства в Онтеріо видало 51,885,480 долярів, отже 12 міліонів дол. менше як перед мин. року.

Увесь довг провінції виносить тепер $221,836,338. В 1919 р. зн. того року як фармерське правительство увійшло в силу довг провінції виносив всего $97,500,000.

Міністер скарбу оповістив на днях, що незадовго правительство розпише позичку на 35 міліонів долярів. Отже довг не зменшається а збільшається, і вкоротці дійде до 300 міліонів.

Такою самою дорогою йде й манітобське правительство: — дісталось до уряду на підставі обіцянки, що знизить видатки, а дісташись в силу відразу накладає на населення два міліони нового податку.

ХМАРОДЕР В ТОРОНТО

ТОРОНТО, Онт. — Тут сього року почнуть будувати найвисший готель в Канаді. буде числити 1,000 кімнат, а високий буде від 15 до 20 поверхів.

УНЕМОЖЛИВЛЕННЯ ВИЇЗДУ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ НА СТУДІЇ ЗА КОРДОН

Пос. Грушиньскі й тов. вніс теж інтерпеляцію в польськім соймі в справі виїзду українських студентів на студії за кордон. Інтерпелянт твердить, що без уваги на розпорядок міністерства внутрішних справ, щоб видавати паспорти на студії за кордоном лише на випадок справжньої потреби, бо в Східній Галичині видається таких паспортів забогато. Далі твердить інтерпелянт, що українські студенти використовують свій виїзд за кордон щоб повнити функції курієрів між краєм і українською еміграцією та, що виїзд українських студентів за кордон, де їм вчислюється студії, відбуті на тайнім українськім університеті у Львові, улекшує Українцям бойкот львівського польського університету. Інтерпелянт жадає, щоб міністр внутрішних справ обмежив масовий виїзд українських студентів на студії за кордон розпорядком, щоб видавано паспорти лише у виїмкових випадках та, щоб міністр освіти видав розпорядок, щоб закордонні дипльоми нострифіковано лиш на підставі виказу всіх викладів, яких вислухав петент та, щоб відмовлювано нострифікації, коли петент виказується викладами в школах, не признаваних міністерством за висші школи.

В УСІХ СПРАВАХ „ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ"

проситься відносити не до поодиноких урядників, але до секретаря організації на адресу: „Obyednannye" 136 So. Fourth Street, Philadelphia, Pa.

ДОГОВІР БОЛЬШЕВИЦЬКОГО „УРЯДУ" З АМЕРИКАНСЬКОЮ КОМУНОЮ „КАЛІФОРНІЯ"

Совнарком затвердив договір між російським совітським урядом і американською артілю сільського господарських робітників, що має назву „Комуна Каліфорнія". Совітський уряд віддає у користування „Коммуни Каліфорнія" 1000 дес. землі в Сальській окрузі для провадження сільського господарства на речинець 24. роки. З одведеної площі комуна обовязана не менше 50% придатної для посіву землі засіяти в 1923 році. через рік повинна бути засіяна вся земля. За користування землею комуна виплачує урядови 5 прц. валового врожаю. По укінченню терміну договору комуна передає урядові господарство з цілим реманетом, при чому уряд оплачує неамортизовану вартість меліораційних споруджень й будинків.

РОБІТНИКИ НЕ ДАЮТЬ ВИВОЗИТИ ХЛІБА

На лінії Бирзула-Одеса залізничники відмовились перепустити три маршутні потяги з зерном, що направлялось до Одеси для вивозу закордон. Прибуття на лінію військових частин (залізно-дорожні батальони) викликало страйк по цілій лінії. Червоноармійці залізно дорожних батальонів, саботуючи відновлення руху з співчуття до залізничників і людности, не відмовляють правильної експльоатації. На підставі розпорядження з Харкова маршутні потяги скеровані на Феодозію, але є підстави думати, що далі до Синельникова або Лозової маршутні потяги не підуть, бо залізничники полудневих доріг заявили свою солідарність з полудне-во-західними дорогами.

РОЗПРАВА З КОМУНІСТАМИ НА УКРАЇНІ

Всі члени комісії, яка виїхала з розпорядження волинського комітету комуністичної партії для організації волостних комячейок були знайдені вбитими на київському шоссе. До автомобіля був причеплений плякат, який остерігав комуністів від дальших розїздів по селах і зазначав, що всіх комуністів чекає така сама доля, як й волинську комісію.

ЩО ЦЕ Є „ЗЛОТИ ПОЛЬСКІ"?

На засіданню в міністерстві скарбу рішено, що теоретична вартість злотого польского буде рівнятися середній геометричній між пересічним біржевим курсом швайцарського франка і пересічною біржевою ціною збіжа.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ В ІТАЛІЇ

Італійський фашистський уряд зарядив масові арештування серед соціялістів. Чиленних арештувань доконано передовсім в Венеції, Больонії і Неаполі.

КОМУНІСТИ ПРО СИТУАЦІЮ НА УКРАЇНІ

Катеринославський губерніяльний комітет комуністичної партії звернувся до центральних комітетів комуністичної партії Росії і України з такою заявою:

В губернії третій місяць панує страшний голод, місцева влада не має сили боротись з усіми випливаючими звідси наслідками. Селяне і мешканці містечок, доведені до відчаю, самовільно забрали з продовольчих складів заготовлене для засіву насіння; скрізь поширились пошестні захорування тифом і шлунковими хворобами; дитяча смертність досягла кольосальних розмірів: є села з населенням в 500 душ, де цілком нема дітей в вікові від року до девяти літ. В губернії зросла злочинність; тюрми і арештні доми переповнено здичавілими вбивцями й грабіжниками.

По селах ходять ватаги бандитів, які грабують заможних селян, кооперативні крамниці і товарові склади залізничих станцій. Спинення промислових підприємств утворило великі кадри безробітних, які не хотять вертати в місця свойого достійного перебування й вимагають урядової харчової допомоги, яку їм дають, щоб уникнути можливих заворушень. Звідси наслідок, зрив всіх господарських плянів і погіршення внутрішнього становища губернії. Поміж членами місцевих організацій комуністичної партії упадок духа, відступ перед величезними завданнями, що стоять перед ними. Більшости товаришів починає видаватись, що вони безсильні, так само, як й місцева влада, полагодити з нещастями, що спали на нас. Зареєстровано масові випадки ухилення від виконання обовязків, які накладаються і залищення легкодушними партійних рядів. Ми просимо негайно розглянути зазначене нами важке внутрішнє становище губернії.

НІМЦІ ЗАЧИНАЮТЬ СТРІЛЯТИ ФРАНЦУСЬКИХ НАЇЗНИКІВ В УГЛЕВІЙ ДОЛИНІ РУР

ДІССЕЛДОРФ, Німеччина, 11. лютого. — Німці зачинають вже острійшу боротьбу проти французьких наїзників.

Вчера французька патруля найшла трупа французького офіцира Кольтена і урядника Жолі в місті Буер.

Їх убили Німці з револьверів.

Французька окупаційна влада зачала строгі доходження.

Увязнила посадника міста з других урядовців та домагається видачі убийників.

В місті проголошено военний стан.

Французи вигрожуються Німцям пімстою за се убийство.

ПУАНКАРЕ ОПРАВДУЄ НАЇЗД НАМІРАМИ БІСМАРКА З 1871 Р.

ПАРИЖ, 11. марта. — Французький премієр Пуанкаре заявив у відповідь на німецькі жалоби, що французький наїзд на Рурщину є нарушеннєм права людини, що німецький канцлер Бісмарк готовий був також зробити Франції, якби вона була тоді не заплатила Німеччині 5 біліонів франків в золоті.

Урядові документи, казав Пуанкаре, доказують, що тоді Німці хотіли скріпити свою окупацію у Франції і навіть були готові зачати наново війну і для сеї мети хотіли перевести нову мобілізацію армії в силі пів міліона жовнірів.

КАЖУТЬ, ЩО НІМЕЦЬКІ КАПІТАЛІСТИ ХОТЯТЬ ЗГОДИ З ФРАНЦУЗАМИ

ДІССЕЛДОРФ, Німеччина, 10. марта. — Тут появились чутки, що німецькі капіталісти з Рурщини є за порозумінnєм і згодою з Францією, але проти сього є тамошні німецькі робітники.

ФРАНЦУСЬКІ НАЇЗНИКИ НАКЛАДАЮТЬ ГРОШЕВІ КАРИ НА НІМЦІВ

БЕРЛІН, 10. марта. — З Поруря сповіщають, що там французька окупаційна влада взялась до острих грошевих кар на німецьких горожан.

Князя Фрідріха Вілгельма фон Ліппе увязнили Французи за патріотичну пропаганду, а потім засудили на 7,000,000 німецьких марок (350 долярів кари.

Посадника Ціммермана засудили на 10,000,000 німецьких марок.

ФРАНЦУСЬКІ ЖОВНІРИ ВБИВАЮТЬ НІМЕЦЬКИХ ГОРОЖАН

БЕРЛІН, 10. марта. — З Рурщини повідомляють, що там французькі окупанти убили нині двох цивільних німецьких горожан, одного в Летрінггавзен, а другого в Ессен. Обох застрілили фронцуські жовніри.

НЕХАЙ ПЛАТИТЬ НІМЕЧЧИНА...

ПАРИЖ, 10. марта. — Аліянти повідомили Америку, що вони годяться, аби Америці за удержанне американської армії в Німеччині заплатила Німеччина.

Та сума виносить $250,000,000.

ТУРКИ У СПРАВІ МИРА З АЛІЯНТАМИ

ЦАРГОРОД, столиця Туреччини, 10. марта. Туреччина у своїй відповіді аліянтам не домагається значних змін в політичній части лозанського мирового договору, але натомісць хоче важних змін в економічній части договору.

Турецьке правительство пропонує, щоб нова конференція відбулася в Царгороді або в іншому місті в Европі.

ІРЛЯНДСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ ХОЧЕ ГОДИТИСЯ З ПОВСТАНЦЯМИ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 10. марта. — Ірляндські републиканські повстанці предложили були через архиепископа Гартія ірляндському урядови перемире з тим, що вони зложать оруже на час загальних виборів, але по виборах воно має бути віддане сій стороні, що вчасі виборів побідить.

Ірляндський уряд се предложенне відкинув.

Ірляндський міністер Кевин О'Гиггинс заявив в парляменті, що як републиканці хотять мира, то мусять принятя вирішенне народу. За рік будуть вибори до парляменту. Як при сих виборах Де Валера осягне більшість, так він перебере контролю над військовою силою і фінансами краю. Теперішне правительство, якби воювало проти Де Валери, то було би бунтівником і він знав би безперечно, як проти бунтівника поступати. Одначе право народу рішати мусить бути збережене і теперішне правительство від сього права не відступить за жадну ціну.

СПРАВА ПОЛЬСЬКИХ НАСИЛЬСТВ НАД НІМЦЯМИ ПРИЙДЕ ПЕРЕД СВІТОВИЙ СУД

ГАГА, столиця Голяндії, 10. марта. — Постійний Суд Міжнародньої Справедливости мати-ме на слідуючій своїй сесії, яка зачнеться 15-ого червня с. р., богато справ до вирішення.

Одною з важних справ буде вирішенне протесту Німців, які по версайському мировому договорі найшлися під Польщею. Тепер польський уряд забирає їм силою землю і передає Полякам.

Німці не мали иншого способу оборони, лиш віднеслись до Ради Ліґи Народів, яка передала сю справу до вирішення Постійному Судови Міжнародньої Справедливости.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і загряницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

МЕЖИНАРОДНІ СТРАЙКОЛОМИ?

Досі мали ми вже межинародні спілки підприємців, далі межинародні організації робітників, а тепер вже й піднято проєкт організації межинародного страйколомства. Виступила з тим проєктом одна американська детективська фірма; вживати мається страйколомів в Рурщині на місце страйкуючих проти французької інвазії німецких робітників; а страйколомами мають бути американські Мурини.

Хто хоча троха знає почування страйкуючих проти страйкарів, той не може дивитися на проект інакше як на чисте божевілле. Вживати скебів проти страйколомів не поплачує вже навіть тоді, як страйколоми походять з того самого краю, що страйкарі, а хто в се невірить, може собі пригадати одну герінську масакру скебів, в котрій згинуло двайцять з верхом страйколомів. Щож допера казати про спроваджуванне скебів зза границі, тай ще до сього людий з инчої національности, тай до того людий з инчої раси? Що допера казати про спроваджуванне скебів, коли страйк являється не лишень економічною боротьбою, але й національним протестом зрозпучених патріотів проти чужинецького наїзду? Серед таких умов спроваджуванне чужих страйколомів є чистою провокацією страйкарів, яка мусілаби скінчитися страшним кровопролиттєм. Серед таких умов скебівство чисте божевілле.

Здають собі справу з того певно американські Мурини. Можуть собі американські шпиги мріяти про гарні зарібки з людської крови. Може собі французький уряд приймати божевільні проєкти. Але Мурини, без яких присутности зроблено рахунок, не божевільні та не дадуть вжити себе для грошевих користий одних варятів, а для політичних інтриг других.

КОГО БОГ ХОЧЕ ПОКАРАТИ, ТОМУ РОЗУМ ВІДБЕРЕ.

Польські газети в Америці переповнені голосами про наближаючеся вирішенне справи державної приналежности Галичини. Пишуть про се всі, але ні в одній не найдете крихітку здорового розуму.

Пише приміром нюйорський „Телеграм Цодзенни", що справа буде незадовго вирішена і то вирішена так, що Галичина буде признана Польщі. Сьому сподіванню дивуватися не можна, бо звичайно наївні люди з гори беруть свої задушевні мрії за факти. Се й видно з дальших слів згаданої газетки:

„Признанне східної Малопольщі Польщі без застережень вийде на користь так Польщі як і Українцям. Польща, маючи вільні руки, моглаби завести в житте вже ухвалену автономію, котрої добродійні наслідки дозволять розвинутися малоруській культурі та заведуть гармонію в пожиттю братних народів..."

Як се видно з сього, наші польські пророки, котрі так гарно знають будучність, не знають нічого про минувшість ні теперішність. Поминувши тирликання незначних всезнайків про увіковічнення 25-літньої окупації, якої ніколи не було, треба звернути увагу на саму суть статті, на ту агітацію за користною польській автономії для Українців та Поляків. Щодо перших, то тут сказати треба самоперше те, що Поляки Українців не питалися, коли ухвалювали для них автономію. Польські заяви про користність польської автономії для України мають тільки значіння, кілько значіння мали запевнення царя про користність московської автономії для Польського Королівства. Навіть колиб припустити, що вона моглаби бути комунебудь пожиточна, Українцям вона некорисна, бо вони взагалі не хочуть ніякої автономії під Польщею, а хочуть бути поза рамами Польщі.

Та не лишень щодо Українців, але й щодо Поляків самих польські органи думають льогікою божевільних. Колиб вони місто думати про велику Польщу та рабунок українських земель та української нафти, подумали на хвилинку про минувшину та пригадали собі до чого довела польська захланність на чужі землі та народи, тоді вони не посягалиб по чуже. Якби Поляки почитали добре свою історію, найшлиб в ній, що Польща тому втратила свободу, що вона захарапчувала чужі землі. Тоді вони знайшли, чого ждати теперішній Польщі на случай рабунку чужих земель. На їх очах повтаряється історія: Як колись, так і нині Польща користає з ослаблення України, щоби її обрабувати. Колиб вони мали троха глуздів в голові, вони знайшли, що такими самими причинами наступають такі самі наслідки. Як колись рабована Ляхами Україна злучилася з ворогами Польщі і на півтора століття похоронила свободу всіх Поляків, так само й сим разом рабована Ляхами Україна, злучена з ворогами Польщі, відбере не лишень загарбані Польщею краї, але позбавить свободи корінні польські краї. Се невмолима судьба грабіжників.

Тому Полякам нічого величатися на случай побіди перед Радою Амбасадорів. Власне якби там вдалося Польщі віднести побіду над домаганнями українського народа бути своїми панами на своїй землі, якби Польща дістала затвердженне свого панування над Галичиною, то се бувби присуд смерти на цілу Польщу. Ніхто Польщі такого лиха не бажає, але коли Польща силоміць на се впреться, то пізніше буде мусіти випити, що наварила.

Горлання Поляків за Галичиною се доказ, що вони не заслужили собі на свободу, коли її другим хочуть відбирати. Се доказ політичного божевілля, якого прояви показує кождий народ, що має незадовго впасти.

НАРЕШТІ І ФРАНЦІЯ ЗАГОВОРИЛА.

Заява президента міністрів Пуанкар епро правне положенне Галичини.

(Від власного кореспондента).

Суверенами української Галичини є на основі 91-ого артикулу Сен Жерменського договору з 10. вересня 1919 р., заключеного між державами антанти й Австрією, **головні держави антанти** (les principales puissances alliees et associees).

Як головні держави антанти виступають у згаданім договорі: Злучені Держави Америки, Британська імперія, Франція, Італія й Японія. Значить, сих пять великих держав є суверенами української Галичини.

Одначе Злучені Держави Америки відмовилися ратифікувати мирові договори, заключені й підписані їх тодішним президентом Вилсоном на Мировій Конференції в Парижі. Сею відмовою вони усунулися з ряду головних держав антанти.

З осталих чотирох головних держав антанти Японія інтересується европейськими справами тільки на стільки, на скільки вони торкаються її інтересів.

Таким чином з пяти головних держав антанти, які на основі сен жерменського договору є суверенами української Галичини, входять в рахубу тільки три: Британська імперія, Франція й Італія.

Яке становище сих держав до галицької справи?

Як знаєте, в англійськім парламенті було вже чимало запитів до правительства в галицькій справі. А на всі ті запити англійське правительство відповідало, що українська Галичина знаходиться тільки під окупацією Польщі та що вирішенне її правного положення належить до головних держав антанти, які є суверенами Галичини.

Так само в італійськім парламенті були запити до правительства і відповіди правительства в галицькій справі. В тих відповідях італійське правительство займало таке саме становище, як правительство англійське.

Тільки правительство Франції досе не забирало голосу в справі Галичини.

Як відомо, французька політика стоїть на становищі утворення „великої Польщі", а „велику Польщу" можна утворити тільки таким способом, що до польської держави будуть належати не-польські землі на схід від етноґрафічної границі польського народу, передовсім землі **української**. Через те Франція підпирає Польщу в її змаганнях до завоювання українських земель. З окрема в справі Галичини Франція обороняла інтереси Польщі і Польща числила на Францію як на свою протекторку.

З огляду на все се на особливу увагу заслугує заява французького президента міністрів Панукаре, яку він зложив у справі Галичини, відповідаючи на запит посла де Гаяр Банселя, який звернув вагу французького президента міністрів на польські надуживання в Галичині.

На сей запит Пуанкаре відповів:

„Пане После!

Під датою 17. січня Ви зволили подати до моєї відомости ноту з викладом жалоб українського населення Східної Галичини проти мір, зарядженних на сій території польськими військовими властями.

Як Вам відомо, на основі 91. артикулу сен жерменського договору Східну Галичину відлучено від колишньої австроугорської монархії і вона остає аж до дефінітивного вирішення її правного положення **під свуеренністю головних держав антанти.** Та все таки виконуючи поліційний мандат, який Найвисша Рада доручила в червні 1919 р. польському правительству, війска, і публичні власти Польщі окупують і адмініструють по теперішню хвилю Східну Галичину.

З огляду на се компетентною до розсліду сих жалоб, на які Ви зволили звернути мені увагу, є тільки конференція Амбасадорів як орган головних держав антанти. Сі жалоби зрешто вже їй передано".

Отся заява французького президента міністрів важна тим, що в ній також Франція стверджує, що українська Галичина не належить до Польщі, тільки знаходиться під суверенністю головних держав антанти, які мають вирішити її правне положенне.

Значить, приятелька Польщі Франція в оцінці правного положення Галичини стоїть на тім самім становищі, що Англія й Італія.

Се становище Франції треба зачислити в користь галицької справи. Ані одна з головних держав антанти не вважає Галичини частю Польщі; всі вони стоять на тім, що Галичина до Польщі не належить, що Польща виконує в Галичині тільки тимчасову окупаційну власть, доки головні держави антанти, які є суверенами Галичини, не видадуть рішення про її правне положенне.

Що головні держави антанти вважають себе суверенами Галичини, що ні одна з сих держав не признає Галичини частю польської держави, — се все очевидно користне для галицької справи. Є се та міжнародня основа, на якій ми можемо вести боротьбу проти польської окупації.

Одначе — що нам з того, що головні держави антанти вважають себе суверенами Галичини, коли сі суверени не сповняють свого обовязку супроти Галичини.

Їх обовязок є: **як найшвидше дати населенню Галичини змогу виконати право самовизначення,** — бо такий обовязок вони приняли на себе в рішенню Найвисшої Ради з 25. червня 1919 р. А доки се станеть ся, їх обовязок є **захистити Галичину перед самоволею польської окупації.**

Тимчасом головні держави антанти, хоч від часу до часу заявляють, що вони є суверенами Галичини, ані не захищають її перед самоволею польської окупації ані не збираються вирішити правне положенне Галичини.

Союз Націй вже три рази пригадував головним державам антанти справу Галичини. В парляментах Англії, Італії, Франції все на ново пригадується їм ту справу. Преса в головних державах антанти також пригадує ту справу. Українське правительство Галичини подає правительствам головних держав антанти всі злочини польської окупаційної влади, споввнювані на українськім народі.

А на головні держави антанти або мовчать або відповідають: "Добре, добре. Ми самі знаємо, що ми є суверенами Галичини!"

І далі спокійно дивляться, як Польща перемінює край, який до неї зовсім не належить, у польські воєводства, як ступінь за ступнем переводить анексію Галичини.

Ся політика головних держав антанти, се **злочин на українськім народі Галичини!**

Прага, 13. лютого, 1923.

Д-р Михайло Лозинський.

ПОКЛИК ДО ОДНОСІЛЬЧАН З СЕЛА ДОЛИНЯН, ПОВ. РОГАТИН

Дорогі Земляки!

На мої руки прийшов поклик з нашого рідного села, Долинян, щоби помочи в відбудові народної святині т. е. читальні, котра зістала знищена через війну.

Поклик звучить:

Дорогі браття і сестри!

Довголітня війна нанесла нашому народови тяжкі рани і полишила свої руйнуючі сліди також і в нашому селі. Одинокий притулок, читальня Просвіти знищена. Ми переконалися тепер, що лише в просвіті і самопомочи лежить наша будучність. Тому рішили відновити народне життя в нашому селі і відбудувати читальню.

Рішили і вже дещо зібрали, однак того замало. Тому звертаємось до Вас, браття і сестри, що за океаном маєте змогу жити вільним життєм, поможіть нам в нашім змаганню до просвіти і своїми лептами запишіться золотими буквами в історії нашого села.

Жертви проситься слати на адресу: Данило Білоґан, село Долиняни. почта Книгиничі, повіт Рогатин, Східна Галичина.

ЗА ВИДІЛ ЧИТАЛЬНІ:

Наум Комар, голова; **Данило Білоґан,** заст. голови; **Кузь Притика,** писар; **Данило Гарасимів,** кас.; **Панько Масник,** бібліотекар. Виділові: **Данило Ірницьків, Іван аПвлишин, Ілько Парпан, Михайло Костів.**

Дорогі Односільчани! Поможім доброму ділу, а за це будуть нам вдячні наші рідні, тай будуть мати більшу охоту і більшу завзятість до боротьби за визволенне рідної землиці.

Тут в нашій місцевости нас нема богато. Всеж таки ми зійшися на наради і ухвалили вибрати комітет до збирання фонду на відбудову читальні. До комітету зістали вибрані: Николай Колодій, голова; Данило Петрів, кас.; Пилип Щуцький, писар.

Просимо наших краянів в Бейон, Н. Дж., Елизабет, Н. Дж. і Шамокин, Па., щоби так само вибрали комітет і зарядили збірку для відбудови читальняного дому.

Хто хотів би якого пояснення, то прошу писати на мою адресу, а я радо відпишу. Гроші проситься слати впрост до села або на повисшу адресу, а ми в цілости відошлемо.

Пилип Щуцький,
782 State St., Perth Amboy, N. J.

Клим Поліщук.

БУДЕ СВЯТО.

Буде свято: обновиться світ! —
Буде буря: розваляться вежі! —
Встане Сила й спаде важкий гніт
І раби знищать предківські межі, —
Будуть Волі співати привіт
В білосніжно-врочистій одежі...

На руїнах старого життя,
Де упадуть жорстокі куміри, —
Люд черпатиме вічне знаття,
Дивну мудрість Великої віри,
Що розкажуть про зміст небуття
Поетичні натхненії ліри...

Буде свято!... Горить моя кров... —
Кров червона скипілась на ровах. —
То спливає, [illegible] любов...
Що святою зробилася в кайданах,
Вона бачить ясну хоругов,
Що заблисла в сучасних туманах!...

ПЯТИЙ ЗВІТ

з роботи Комітету Рідної Школи Золочівщини.

Отсим подаємо до відома звіт дальшої роботи нашого Комітету Помочи Рідній Школі в Золочівщині, а рівночасно подаємо до загального відома спис жертводавців.

В протягу одного року, до дня 30. падолиста 1922, наш комітет вислав $800.85 долярів на руки Комітету Рідної Школи в Золочеві, а в касі осталось $86.46. Викази жертводавців були оголошені в „Свободі" м. року ч. 90, 235 і 301. Комітет Рідної Школи в Золочеві сі гроші отримав і повідомляє про се в окремій відозві і листовно.

Дальші жертви передала А. Томків $24.50, на що жертвували: М. Харій і А. Томків по $5.00; М. Ворона і М. Бернадин по $2.00; С. Обавс, М. Обавс, Ф. Обавс, Г. Обавс, Макс Обавс, Л. Обавс (Жиди), Б. Лящинська, В. Задеберний, Н. Добрянський і Н. Н. по $1.00; Джені Ґамер 50 цнт.

На Різдво і Новий Рік комітет вислав три партії колядників, котрі заколядували разом $181.35. Перша партія Ю. Шміт, А. Томків, Н. Сембай і І. Шипула заколядували $78.75, а жертвували слідуючі: П. Кутинський і Т. Стомарин по $5.00; А. Сай, Д. Сідляр, М. Гарматюк, І. Семан, І. Паликів, Г. Городиловський, Б. Шутяк, І. Зазуля, Б. Задеберний, Й. Бідний, Г. Адамович, О. Мединська і М. Шабаґа по $2.00; С. Яремчук, Т. Вовк, С. Дроздовський, М. Тиж, А. Тиж, М. Назаревич, П. Назаревич, Й. Душенчук, М. Симащук, А. Білянська, М. Герман, М. Ганьошин, Й. Грицай, А. Іловська, І. Болбер, М. Ворона, І. Мельник, Т. Вагула, З. Олійник, Н. Безпалко, А. Барткія, М. Баґно, С. Ґулькович, С. Пюрко, С. Рожицький, В. Кубирко, В. Бончук, М. Харій, О. Гундяк, Т. Войціховський, П. Бабоїд, А. Лата, Г. Яськів, А. Сембай, С. Сембай, Н. Александрович, С. Малик, Ґ. Маціонська і Н. Папроцький по $1.00; Я. Шльонзак 75 цнт.; М. Сай, Н. Н., С. Петрів, Н. Тимащук, К. Терлецький по 50 цнт.; П. Ховзун і Н. Олійник по 25 цнт.

Друга партія: К. Третяк, Д. Лемко і П. Ґаврис заколядували $67.25, а жертвували: М. Амбукат $5.00; П. Старунь, С. Ґулай, В. Мируш, К. Гупалова по $2.00; В. Галак, Г. Приведа, С. Стажинський, П. Микулин, А. Ляхович, І. Кунька, А. Душенчук, І. Душенчук, В. Лунека, М. Петрик, М. Демський, Т. Барановський, І. Олексин, Й. Анчарський, М. Швець, М. Надорожний, М. Коваль, І. Вільшанецький, П. Гаврилів, Т. Ґулай, С. Дублик, П. Редчук, П. Вільшанецький, Т. Бета, А. Ґаврис, Д. Лемко, М. Кобялка, К. Третяк, Й. Костик, М. Качуровський, Т. Волошин, І. Великий, І. Рудий, П. Панчишин, М. Клецан, С. Чарнецький, І. Сукач, І. С., І. Притула, С. Шуманський, Н. Смолінський, К. Семків, А. Плотиця, Л. Сидорович, В. Ярич, Н. Яцура, Н. Ханачівський по $1.00; Н. Петрівський, С. Лунека, М. Бабяк, П. Давидів, Л. Терпляк, І. Морозов, К. Лемко, Й. Оришнік, Т. Коструба, Т. Луцишин, С. Баран, М. Квасний по 50 цнт.; Й. Пасічник, П. Дубик, І. Чарковський, Н. Н. і І. Смолинський по 25 цнт.

Трета партія: П. Барила, Г. Яворівський і Г. Букса заколядували $35.35 а жертвували слідуючі: С. Дзівак, Е. Кобзар, М. Бурчак, В. Терещук, І. Лібович і Р. Присячний по $2.00; Н. Кавич $1.10; С. Присяжний, О. Присяжний, Й. Шкварок, А. Шкварок, В. Грушка, В. Залеберний, М. Конюх, С. Шпак, І. Колиба М. Шкварок, Н. Малиновський, А. Малиновський, С. Кутний, М. Паньків, Н. Паньків, Д. Вітенко, П. Барила, Г. Яворівський, Г. Букса по $1.00; М. Кирич, П. Волошин, І. Королюк, Д. Яцків, Г. Бузіль, Г. Стельмах по 50 цнт.; С. Малярський 25 цнт.

Дня 25. січня 1923 комітет вислав знов $200 на руки Комітету Рідної Школи в Золочеві, а решта осталось в касі, поки більше буде. Разом всього комітет вислав до Золочева на Рідну Школу $1000.85.

На кінець ще мала пригадка до земляків Золочівщини, Зборівщини, Поморянщини, Камінеччини і Брідщини. Комітет Рідної Школи в Золочеві просить Вас, земляки, о поміч, підтримати приватну ґімназію, семінарійні курси і народну школу. До тих шкіл ходить тепер поверх сімсот українського квіту. Це є сироти, діти інвалідів, робітників і селян. Представте собі горе наших рідних в старім краю, котрі знищені пятьлітною війною, обтяжені податками і данинами, собі від уст відіймають а дають на уґриманне приватних шкіл. Чи ми маємо відмовити їм помочи виховати будучих борців за волю народа?! Ні! Цього ми не зробимо ніколи.

Жертви просимо присилати на адресу касієрки пані Юлії Шміт, 612 Іст 17-ма улиця, Ню Йорк, Н. Й., або просто до Золочева на адресу: Шкільний Комітет Рідна Школа, ул. Реформатська ч. 6 в Золочеві, Сх. Галичина.

ЗА КОМІТЕТ ЗОЛОЧІВЩИНИ
В НЮ ЙОРКУ:

Павло Гаврис, **Юлія Шміт, кас.**

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

Секретар Праці, Дейвис, проголосив, що буде депортуватися іміґрантів, котрі приїхали і дісталися до Америки неправною дорогою? Між тими є богато чужинців які дісталися сюди як робітники на кораблях. Діставшися тут сі нібито моряки не вернулися більше на корабель. Чи Ви знаєте, що циґаретки Мюред суть найславніщі циґаретки в світі?

УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ.

Дня 12. лютого, 1923, відбулась у Львові анкета в університетській справі заходом Сенатів Українських Високих Шкіл у Львові, культурно-освітних товариств та Українського Студентства.

В ній взяли участь члени Сенатів Українських Високих Шкіл у Львові, делегації від всіх партійних, культурно-освітних і суспільних установ, представники студентства та особисто запрошені громадянські діячі краю.

Хід нарад був незвичайно поважний. Обговорювано цілий комплекс справ, звязаних з істнованнем Українських Приватних Високих Шкіл у Львові. Делегати ріжних установ зазначили однозгідно дотеперішні значні успіхи діяльности Українського Університету, яко загально-народнього центра культури. Вибрано Кураторію, зложену з 21 членів, якій поручено особливе пікловання еУкраїнськими Приватними Високими Школами у Львові, виготовленне точного статута Кураторії та скликанне в недалекій будучині анкте, яка має затвердити круг ділання Кураторії та її статут.

Розвиток Українських приватних Високих Шкіл у Львові поступив завдяки зрозумінню їх потреби, головно серед найширших мас та безпосередно заінтересованої в їх істнованню української молоді в краю так далеко, що являється необхідністю ВСТУПИТИ З ПЕРШОГО ЕТАПУ ТАЙНОЇ НА ШЛЯХ ОТВЕРТОЇ АКЦІЇ, при рівночасному згуртованню до сеї акції всіх інтелігентних сил, які до того часу не проявили достаточного заінтересовання цею важною культурною справою.

Полишенне дальшого ведення акції: матеріяльного забезпечення Українських Приватних Високих Шкіл у Львові в переважній части українському студентству, не може продовжатись, бо воно не всилі придбати вистарчаючих постійних засобів для піднесення розвою Українських Приватних Високих Шкіл на належну висоту.

Відповісти великим вимогам правильного розвою і продуктивної діяльности Українських Високих Шкіл у Львові зможе тільки ширше, икреме тіло — вибране з представників цілого громадянства.

З ПАНАХИДИ НА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ.

1. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Арх. Мих. в Йонкерс, Н. Й. $29.25
2. Укр. Гр.-Кат. Церков в Скрентон, Па. 30.00
3. Укр. Гр.-Кат. Церков в Геновер і Нентикок, Па. 22.30
4. Укр. Гр.-Кат. Церков св. о. Николая в Форд Сиґі, Па. 7.00
5. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Духа в Ковтсвил, Па. 5.00
6. Укр. Гр.-Кат. Церков в Бутлер, Па. 8.00
7. Укр. Гр.-Кат. Церков в Ню Кенсинґтон-Арнолд, Па. 26.16
8. Укр. Гр.-Кат. Церков в Гейзелтон, Па. 13.00
9. Укр. Гр.-Кат. Церков в Мекеду, Па. 27.50
10. Укр. Гр.-Кат. Церков Сошест. св. Духа в Честер, Па. 21.00
11. Укр. Гр.-Кат. Церков Сош. св. Духа в Бруклин, Н. Й. 31.00
12. Укр. Гр.-Кат. Церков в Болтимор, Мд. 15.00
13. Укр. Гр.-Кат. Церков в Вотервліт, Н. Й. 16.57
14. Укр. Гр.-Кат. Церков в Годсон, Н. Й. 7.48
15. Укр. Гр.-Кат. Церков в Елмайра, Н. Й. 13.92
16. Укр. Гр.-Кат. Церков в Гартфорд, Конн. 17.90
17. Укр. Гр.-Кат. Церков в Вилксбері, Па. 44.56
18. Укр. Гр.-Кат. Церков в Еллентавн, Па. 22.45
19. Укр. Гр.-Кат. Церков в Сиракюз, Н. Й. 100.00
20. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Тройці в Янґставн, О. 32.00
21. Укр. Гр.-Кат. Церков в Лейтроб, Па. 5.10
22. Укр. Гр.-Кат. Церков в Миніеполис, Минн. 109.25
23. Укр. Гр.-Кат. Церков св. І. Хрест. в Нортгемптон, Па. 53.00
24. Укр. Гр.-Кат. Церков св. о. Николая в Пасейк, Н. Дж. 47.00
25. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Йосафата в Френкфорд, Па. 15.00
26. Укр. Гр.-Кат. Церков в Джанставн, Па. 8.27
27. Укр. Гр.-Кат. Церков в Енсонія, Конн. 10.10
28. Укр. Гр.-Кат. Церков Н. С. І. Х. в Бостон, Масс. 42.32
29. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Кир. і Мет. в Олифант, Па. 50.00
30. Укр. Гр.-Кат. Церков в Бейкертон, Па. 35.00
31. Укр. Гр.-Кат. Церков в Шемокин, Па. 76.62
32. Укр. Гр.-Кат. Церков У. Пр. Д. Марії в Ст. Луис, Мо. 17.10
33. Укр. Гр.-Кат. Церков С. св. Духа в С. Дірфілд, Масс. 5.00
34. Укр. Гр.-Кат. Церков в Бейон, Н. Дж. 28.64
35. Укр. Гр.-Кат. Церков в Рачестер, Н. Й. 9.00
36. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Петра і Павла в Шикаґо, Борнсайд, Ілл. 20.00
37. Укр. Гр.-Кат. Церков Усп. Пр. Богор. в Перт Амбой 15.00
38. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Димитрія в Картерет, Н Дж. 13.00
39. Укр. Гр.-Кат. Церков св. І. Хр. в С. С. Пистбурґ, Па. 27.00
40. Укр. Гр.-Кат. Церков в Ню Йорку, Н. Й. 80.00
41. Укр. Гр.-Кат. Церков в Кортис Бей, Мд. 6.22
42. Укр. Гр.-Кат. Церков в Ютика, Н. Й. 11.30
43. Укр. Гр.-Кат. Церков св. І. Хрест. в Нюарк, Н. Дж. .. 60.64
44. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Покр. в Бриджпорт, Конн. 11.05
45. Укр. Гр.-Кат. Церков в Сейр, Па. 10.50
46. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Арх. Мих. в Вунсакет, Р. Ай. 35.00
47. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Волод. в Елизабет, Н. Дж. 21.14
48. Укр. Гр.-Кат. Церков в Карнеґі, Па. 12.73
49. Укр. Гр.-Кат. Церков в Ню Гейвен, Конн. 36.70
50. Укр. Гр.-Кат. Церков Н. З. П. Д. Марії в Ню Британ 5.00
51. Укр. Гр.-Кат. Церков св. Арх. Мих. в Теривил, Конн. 5.00
52. Укр. Гр.-Кат. Церков Пр. Богород. в Деслодж Мо. 6.00
53. Укр. Гр.-Кат. Церков Р. П. Д. Марії в С. С. Шикаґо 12.00
54. Укр. Гр.-Кат. Церков Пр. Д. Марії в Мекіз Ракс, Па. 22.05
55. Укр. Гр.-Кат. Церков в Ст. Дхозеф, Мо. 15.00
56. Укр. Гр.-Кат. Церков в Найеґера Фолз, Н. Й. 8.86
57. Укр. Гр.-Кат. Церков в Мекізпорт, Па. 12.00
58. Укр. Гр.-Кат. Церков в Бофало, Блек Рак, Н. Й. 8.63
59. Укр. Гр.-Кат. Церков в Чизолм, Минн. 3.40
60. Укр. Гр.-Кат. Церков П. П. Д. Марії в Менчестер, Н. Г. 12.10
61. Укр. Гр.-Кат. Церков в Ейкрон, Па. 6.00

ВІЙНА ЗНИЩИЛА ЦІЛЕ СЕЛО; ПРОСЯТЬ ПОМОЧІ

Бенева, 21. січня 1923.

Дорогі Браття і Сестри!

Вам відомо, що перед війною наше село Бенева, було взором для цілої околиці. Кождий мав гарні будинки господарські, малисьмо нову гарну, муровану церков, дві школі, касу Райфайзена і т. и. Бракло ще було власного будинку „Просвіти", але під будову закупилисьмо площу і малисьмо приступити до будови. Тимчасом світова війна вигнала нас зпосеред нашої праці; ми опинилися в чужих сторонах, здесятковані, голодні та голі. По пару роках вернули ми до батьківської землі та не пізнали рідних сторін! На місци цвитучого життя та села застали ми окопи, хабузи і гробову тишину. Ні села ні церкви, ані школи, ані жадного будинку! Не було де нужденної голови притулити. Прийшов голод а за сим страшна пошесть тифу, який десяткував і так знищений народ. Прочунявшись з біди ми не всилі собі вибудувати навіть малих садиґ, бо відшкодовання не отримали. Поле запущене бурянами, а інвентару нема. Найгірше, що не маємо де зібратись ані на молитву, ані на нараду просвітну. Тому звертаємось до вас, дорогі Браття і Сестри, щоби при кождій нагоді, весіля, хрестин чи при якій збірній забаві ви памятали про свою Батьківщину, яка вас на світ привела. Зарадьте і поможіть! Лепта по лепті а стане бідному в пригоді. Задумалисьмо побудувати який-такий малий будинок, де би примістилася тимчасово церков, читальня та склепок.

Не відказуйтесь! Питайтеся наших краянів, котрі є наочними свідками, у якій ми крайній нужді. Потреби великі, ворог не спить, а помочи мало.

Ласкаві датки просимо слати під адресою „Комітету будови Народного Дому в Беневі, на руки Івана Починка в Беневі, п. п. Денисів. За усі жертви складаємо вже згори щиро українське спасибі!

ЗА КОМІТЕТ БУДОВИ:

Павло Солдомора, Іван Починок, Клим Денега.

Хр. Р.!

Дорогі Браття і Сестри!

Допоможіть нашому нещасному народови, а Всевишній Вам нагородить. В будучнині молоде поколінне Ваші імена і Ваш дар запише золотими буквами в історії нашого народу. Гаразд!

Бенева-Богатківці, в січні 1923.

о. Мандзій, парох.

Українці з Беневи, пов. Підгаєцького!

Як бачите зі змісту сего листа, що в нашім селі завязався комітет для відбудови нашого бідного, знищеного села. Сподіюсь, що ані оден не найдесь з поміж нас, котрий би відказався від сеї помочи. Кождий з нас повинен відложити заробок бодай одного дня та післати на поміч для свого рідного гнізда. Всі жертви прошу висилати або на мою адресу: Mr. John Boyko, 2918 Elliott Street, Baltimore, Md., або від разу на руки комітету в Беневі. Дай Боже як найліпшого досніху у сім ново зачатім ділі там і тут.

Іван Бойко.

ПОКЛИК ДО ЗБІРКИ НА ЧИТАЛЬНЮ

Дорогі Родимці із села Данильча!

Я отримав листа від заряду читальні „Просвіти", котрим хочу поділитися із Вами. Цей лист звучить:

Кличем на поміч!

Браття в Америці! Читальня „Просвіти" в нашому селі, Данильчу, кличе: Поможіть нам! Ми без сонця правди. Колись байдужність, а тепер нещасте і недоля нашої Неньки-України, а з нею і нашої чит. „Просвіти".

Перед війною, в році 1913-14, ми жертвували що могли і старались дуже завзято здвигнути нашу святиню. Малисьмо вже під руками майже все готове, як камінь, цеглу, вапно, ба й грошей було троха. Але прийшла війна і те все нам забрала. Остали ми тепер наче ті сироти. У нас страшне зниіщенне через війну, а тепер від польського терору. Наше село бідне і нас просить „Рідна Школа", нас просять о поміч політичні вязні, воєнні сироти. Ми що неділі ходимо по селу, просимо, жебраєм. Як зберемо дещо тих шмат (мар.), не знаєм як поділити. На дім „Просвіти" возимо камінь. Зголилисьмо 15 латрів, то за латер треба платити трийцять тисяч мар. А де їх набрати? В нас дуже тяжко. Ми, зібрані на зборах, рішили віднестися до вас з уклінним проханнєм, до Вас, дорогі Родимці. Поможіть та зберіть поміж себе при всякій спосібности хоть по малій лепті, а буде ваша велика прислуга для нас. Ми щиро впишемо вас і ваші жертви до пропамятної книги, щоб спомин лишився раз на все.

Висилаємо це письмо на руки Ваші, Вп. т. С. Гривнак, , помагай Вам Боже зібрати як найбільше.

Яким Чачунь, голова.
Михайло Мокрий, містогол.

(Це письмо прийшло до д. Гривнака, якого адреса є: Mr. S. Hrywnak, 12027 Nebel St., Hamtramck, Mich.).

І ПЕРЕД ЖИДІВСЬКОЮ МОЛОДЮ ЗАМИКАЮТЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

На засіданню освітної комісії польського сойму 13. м. м. пос. Коношиньскі (Звйонзек людово-народови) жадав, щоб обмеження в приниманню непольських студентів на висші школи торкалося лише Жидів. Внесенне жидівського посла д-ра Виґодского щоб з місця відкинути справу обмеження яко суперечну конституції, відкинено.

ФРІДРІХ ШІЛЛЄР.

Німецький поет Фрідріх Шіллєр, родився 1759 р. в місточку Марбаху над Неккаром в Німеччині, як син віртембергського капітана Каспара Шіллєра, Перші початки науки побирав він від одного сільського священика, а в р. 1768 пішов він до латинської школи в Людвіґсбурґу. Відзначення, які собі тут від учителів позискав молодий Шіллєр — звернули на нього увагу князя віртемберґського Карла, котрий його 1773 р. призначив до удержуваної ним школи імени Карла (Карльсшулє). Тут учився Шіллєр спершу права, а коли князь Карло переніс ту школу до свого столичного міста Штутґарту і отворив у ній осібний факультет медичний, то і Шіллєр перенісся на медицину, та зістав потім іменований 1780 р.) полковим медиком з дуже дужденною платнею.

Уже як молодий школяр виявив Шіллєр великі поетичні здібности, а в послідних часах свого перебування на академії написав він перейняту революційним духом драму „Розбійники", котру й видав власним коштом 1781 р. Ся драма — представлена 1782 р. на сцені театру в Мангаймі — викликала величезне враження і він постановив свій талант посвятити передовсім писано театральних творів, так що вскорі написав другу драму: „Феско або заговір в Ґенуї".

В сих часах була Німеччина поділена на кількадесять самостійних княжеств. Кождий такий князик робив що хотів і деспотизм сих „отців краю" відчували Німці дуже доймаючо.

Таке лучилося і з Шіллером. Мангайм лежав уже в другім князівстві і коли він поїхав був туди без дозволу властей на друге представлення своїх „Розбійників", а крім того еще від одного сусідного кантону Швайцарії прийшла на нього жалоба за якийсь памек в „Розбійниках" — князь Карло заказав йому взагалі писати які небудь твори. Вийшло подібне як шістьдесять кілька літ пізнійше з Шевченком, лише що не так по звірськи.

Шіллєр постановив отже увільнитися від сього деспотизму і тому при помочи свого друга, музики Штреккера він у вересні 1782 р. утік до Майгайму а звідси до Франкфурту. В тім часі він сильно бідував і аж у Бавериbaху, куди його до своїх дібр запросила пані Вольцоґен, мати двох Шіллєрових товаришів ще з Карлової школи — він прийшов до себе. Тимчасом і його траґедія „Феско" появилася в друку і на сцені, а в коротці потім появився на сцені мангаймського театру його новий твір: „Коварство і любов", котру публика з великим одушевленням приняла. Він перенісся й сам до Мангайму, зістав незадовго членом ученого „Німецького Товариства" а коли на княжім дворі в Дармштаті перечитав перший акт свого нового твору „Дон Карльос" — присутний при тім князь Карло Авґуст з Ваймару іменував його „княжим радником". Сей князь був великим прихильником наук і мистецтва, та покровителем другого враз, з Шіллєром — найславнійшого німецького письменника Ґетого. Ґете був старший від Шіллєра о 10 літ, а пізнійше, від р. 1794 став його близьким приятелем.

Доки-що однак голодуючий Шіллєр заосмотрений в титул радник", що йому, крім дещо більше пошанівку — нічого не давав, найшов в дорозі листування нових приятелів — Кернера і Губера в Ляйпціґу, а радше вони самі, як почитателі його творів найшлись.

На їх просьбу він приїхав на весну 1785 р. до Ляйпціґу, а так як Кернер зістав тимчасом надрадником консисторії в Дрездені, то, запросив Шіллєра з собою, де він аж до 1787 р. проживав.

Се була й найщасливійша пора в життю Шіллєра.

Він тут докінчив свого славного „Дон Карльоса", поза по-зачинав деякі инші праці і продовжував видавати свою — в р. 1784 заложену — часопись „Талію". В його листах з сего часу видно веселість і вдоволення, які рідко коли можна було в нього подибати.

На запросини пані Кальб, своєї давної приятельки Шіллєр перенісся в р. 1787 до Ваймару, де тамошні круги літературні дуже щиро до нього віднеслись. Якийсь час проживав він в Рудольштаті в близьких зносинах з родиною Леґефельд. З Льоттою Ленґефельд він пізнійше, в р. 1790 й побрався. На підставі свого твору „Історія відпадення Ніберляндів" зістав він 1789 р. професором університету в Єні. Тут написав „Історію 30-літної війни".

В р. 1791 в січни занепав Шіллєр на тяжкий катар легких і та слабість потім зчаста до нього наверталась, аж і стала причиною його вчасної смерти. Коли в р. 1793 князь Карло помер, то на весну слідуючого року Шіллєр перенісся до Штутґарту, звідки однак вже по році вернув назад до Єни. Тут наступило його зближення до Ґетого; вони дуже близько заприязнились з собою, а хоч їх поетичні вдачі були відмінні, то вони високо один одного цінили і оба на сій приязни дуже много зискали.

В р. 1797 купив собі Шіллєр скромний домик, оточений огородом, і тут повстали його найкращі балляди і славна драма в трох частях „Валленштайн". (Табор Валленштайна, Пікольоміні. Смерть Валленштайна). В р. 1800 закінчив він прегарну драму „Марію Стуарт". Щоби бути близше театру, він еще в грудни 1799 перенісся до Ваймару, де впрочім стало мешкав Ґете, що був тайним радником і міністром. В р. 1801 закінчив він „Орлеанську діву" а в зим 1802—3 р. написав „Суджену з Мессини". В р. 1804 викінчив він славну драму „Вільгельм Тель".

Зараз потім взявся він до писання нової драми про „Дмитра" (Самозванця). Поїздка до Берліна — де його з великими пчеостями принято — перервала сю працю, а коли повернув назад до Ваймару і знову взявся за роботу — то незадовго відновилася стара його грудна хороба. І в часі її тревання він далі працював, хоч вже головно над переводами. Весна 1805 р. розбудила в нім нові надії і він забажав поїхати до Швайцарії, котрої ніколи не бачив, хоч так гарно писав про неї у „Вільгельмі Телю". Та се не судилось йому, і він 9. мая 1805 р. тихо заснув на віки...

Крім наведених нами понизше творів Шіллєр написав еще цілий ряд инших, много чудових віршів — між ними балляд, та зладнав ряд переводів.

Для нас Українців найважнійший — безсумніву — його драматичний твір „Вільгельм Тель".

Він представляє у нім боротьбу Швайцарців о свободу та основання швайцарської Державної Спілки. Головним героєм є тут Вільгельм Тель, що убиває тирана Ґеслєра. Виходить з сего, що тиранів можна убивати. З сеї причини на многих королівських сценах театральних — між ними і у Відни — не можна було через довгі роки сеї тшуки давати.

Та за се улюбленим твором став „Вільгельм Тель" для Швайцаріців. Чудовий письменник швайцарський Ґотфрід Келлєр описує в однім своїм романі, як в 30-тих роках минувшого століття представляли сю пєсу в однім швайцарськім окрузі. Буквально ціла людність сего округа брала у сім участь: одні як актори, другі як видці. Сценою — був власне цілий округ; в одній місцевости грано один акт, а потім всі граючі вандрували до другої, де вже людність ждала зібрана наокруг призначеної на се площі — звичайно на збочах гір гарної кітловини, або відповідно до потреби даної сцени — на мійськім майдані. А по улицях стояли столи заставлені стравами та напитками для надходячих (соток!) акторів тай тисячів гостей з других громад. Вся людність була тоді обнята глибоким почуванням братерства, та патріотичним огнем!

Яке-ж се гарне! Так мов призначене для наших карпатських гір, коли вони вже стануть свобідні, сиравді наші!

І много иншого ще гарного і корисного будемо могли у себе запровадити за приміром Швайцарії, як се вже давненько радив нам наш великий учитель Драгоманів.

Міжи иншим — товариства і свята стрілецькі зі стріляннями о нагороду громадську, кантонову чи державну — се саме як раз для Українців, котрі також лише з рукою на зброї будуть могли задержати свою дещжавність, коли при помочи зброї її вже раз здобудуть.

Наше видавництво буде старатись незадовго подати такий образець з життя Швайцарців з під пера власне того-ж Ґотфріда Келлєра.

Шіллєр стояв на становищи, що мистецтво має за завдання людськість виховувати, робити ліпшим, шляхотним. Він-же й сам ціле своє життя виступає як жрець сеї мистецької релігії. Після нього дорога до кождої свободи, одже і до політичної, провадити мусить через мистецтв. Його дружні зносини з другим німецьким ґенієм — Ґете мали на нього дуже великий вплив. Ґете вчив його, як від поодиноких фактів переходити до визшого, загального. Він каже про Шіллєра: „Він проповідував євангеліє свободи; я старався о се, щоби права природи не були вкорочувані".

Шіллєр — се письменник молодіжи, і взагалі людей з ідеалістичним світоглядом.

Дотеперішний систем науки у середних школах потрафив і що до творів Шіллєра збудити у нашої молодіжи нехіть, подібно як і до клясних (грецьких і римських) письменників. Сю нехіть треба в собі побороти. Молодіж най не гадає, що що нове — се вже й добре, і не тратить часу на марні новинки, на талановиті свинства в роді „Алрауне" або базікання добрі для розмаїливих, розлінивілих дам з буржуазії в роді романів Майрінка, а найлучше старєсь перечитати бодай частину сего зі сьвітової літератури, що загально за гарне і важне прийнято. Під сим зглядом — без згляду на напрям— думки є звичайно усталені.

Дуже добра система принята одним з героїв Чернишевського: „Что былать?", котрий старався мати в своїй бібліотеці з кождого автора бодай один, але за то найбільше для нього характеристичний твір.

Про Шіллєра — написано уже цілі бібліотеки. Однак далеко важнійше як читати про нього, читати таки його твори. Хто може — най читає в оріґіналі; хто ні — най користуєсь бодай перекладами. Щасливий — хто знає як найбільше чужих мов і може твори чужих славних письменників в їх рідній мові читати! Бо-ж як сказав один учений — кілько чужих мов хтось уміє, тільки разів є чоловіком!

Іван С.

ДОПИСІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Звіт з діяльности „Укр. Жіночого Запомогово Товариства в Нюарку.

Нюарські жінки урядили були ще літом м. р. віче в справі допомоги нашому краєви. Тоді то заложено „Укр. Жін. Зап. Тов-о". Про перебіг віча згадувати не потрібно вдруге, лиш зазначу, що тоді між основательками згаданого тов. і між членкинями, які вписалися тоді був великий запал до праці, була гордість, що ми стоїмо на рівні з жіноцтвом других культурних народів, була ся повага, що ось ми жінки стаємо разом з нашими мужами до народної праці. І дійсно, я пересвідчена, що кожда з нас чула у своїх грудях радість, що кожда з нас може чимсь прислужитися рідному краєви у народній праці. Народня праця! Народна нива! Аж тепер ми пізнали як запущена наша нива і скільки треба труду! Однак ми не заложили рук на вид тяжкої роботи, але як уміли так робили.

9-го вересня минувшого року уряджено було вечерю получену з концертом і забавою. На забаві розіграно дві краватки, з яких одну з них вишивала п. М. Романкова, другу п. Шустакевичева. З першої краватки прийшло 13 долярів, з другої лише 4 доляри.

Також тов. св. Тавити, яке гуртується при укр. презв. церкві, жертвувало 10 дол. яко дар для нашого тов-а. Сей невеличкий вечерок приніс нам чистого доходу 61 дол.

Тут мушу зложити подяку укр. презв. громаді, що позволила нам галі на вечерок де нам було дуже вигідно господарювати, бо і кухню і усе начиння ми мали безплатно. По вечерку із звичайних домашних та робітницьких обставин настала була коротка перервав. Але вже 27-го січня с. р. виставлено було штуку „Бабський бунт" — почім був баль. Підчас балю розіграно гарну подушку, яку дарувала п. Багрійова, наша членкиня. Подушка ся принесла 14 дол.; це трошки замало, але щож робити?! Тодішна вистава дала нам чистого доходу $113.82, до сего доложено $6 з вкладок і суму сю передано до „Центр. Ком. в Нюарку", який на бажання нашого тов-а має вислати ці гроші ось як: $50 на голодуючих на Великій Україні, $50 на інвалідів, $20 для утікачів у Відні.

Належиться щира подяка усім аматорам, що помогли нам у виставі, як також оркестрі „Тов. Укр. Молодіжі в Нюарку", що не жадали заплати за свою участь. Зокрема дякуємо п. Гр. Романковому за його щиру працю для нашого тов-а.

Підчас різдвяних свят наші членкині не забули за коляду. Першенство належиться п. Тарнавській, п. Іванишиній і п. Суровичевій. Ці три колядниці зібрали 116 дол. на Рідну Школу. Сю суму вислано через банк Springfield Ave. Trust Co. до Педагогічного Тов. у Львові. Друга трійка колядниць: п. Варніцька, п. Бучакова і п. Юревич зібрали 64 дол. на боротьбу в Галичині. Суму сю передано до боєвого комітету, який істнує в Нюарку, на руки п. Багрія.

Оттак наше тов. від початку заснования, цебто 18. липня 1922 р. до тепер зібрало з книжок, з вкладок, представлення, з вечерку і з коляди $601.14 загального доходу. За весь час товариство мало розходу $96.14 остало чистого доходу $505. З сеї суми передано до Центр. Ком. $325, на Рідну школу $116, на боєвий фонд $64. — Разом $505.00.

На сім кінчу наш звіт і не буду уживати гучних слів до заклику ід дальшій праці, а тільки скажу, що наш загал в Америці, має богато мущин до народної праці, але не маємо досить жінок, котрі моглиб нам вказувати нашу дорогу. Є нас богато, рвемося до праці і працюємо, та все таки нема єдности, нема порядку, бо нема проводу. Примуймо до вироблення свідомого, патріотичного жіноцтва!

ЗА УКР. ЖІН. ЗАП. ТОВ.:
Ю. Шустакевичева,
предсідателька.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

Секретар Праці Дейвис проголосив, що попросить ґенерального секретаря судівництва Догерти, чи можна відобрати горожанство Ізидори Дункан по причині її негативних заяв зглядом американського правительства і його інституцій? Чи Ви знаєте, що найліпший тютюн до цигареток є турецький і що Мюред суть 100% чисто турецькі?

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць лютий, 1923 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	350.29	140.	39.11	300.	220.18	351.	32.56
2.	120.94	141.	12.34	301.	79.98	354.	33.95
3.	53.27	142.	79.49	303.	10.87	355.	67.41
4.	63.01	143.	47.97	308.	102.91	357.	28.37
5.	41.13	144.	42.68	314.	9.49	363.	60.82
6.	21.76	145.	38.96	315.	12.38	364.	75.53
7.	141.55	146.	66.65	316.	156.15	365.	55.40
8.	55.69	147.	133.29	317.	53.50	367.	86.02
9.	67.92	148.	11.17	318.	31.14	369.	76.24
10.	169.78	149.	41.30	320.	35.05	370.	112.06
11.	25.33	150.	12.03	321.	42.76	371.	57.12
12.	108.97	151.	40.01	323.	39.14	379.	43.03
13.	38.15	152.	16.23	324.	52.62	380.	20.54
14.	84.44	153.	14.53	326.	103.31	381.	12.60
15.	41.46	154.	41.41	330.	74.54	384.	84.48
16.	31.69	155.	194.37	332.	34.22	385.	106.61
17.	25.22	156.	29.68	336.	77.45	388.	65.85
18.	106.88	157.	64.16	338.	194.28	391.	20.20
19.	9.19	158.	7.85	339.	52.88	392.	13.51
20.	110.40	159.	40.07	341.	50.63	393.	24.96
21.	20.13	160.	82.01	342.	81.58	396.	54.70
22.	68.51	161.	41.24	344.	20.64	400.	30.85
23.	20.92	162.	36.92	347.	29.95	401.	24.16
24.	87.64	163.	46.37	350.	39.78	402.	8.27
25.	34.68	164.	26.37				
26.	19.20	165.	102.37				
27.	35.35	166.	20.61				
28.	122.45	167.	16.85				
29.	110.60	168.	104.13				
30.	40.43	169.	27.14				
31.	81.03	170.	160.09				
32.	28.86	171.	35.31				
33.	25.30	172.	46.21				
34.	59.58	173.	28.84				
35.	21.66	174.	31.86				
36.	30.14	175.	73.38				
37.	19.64	176.	32.16				
38.	212.23	177.	40.91				
39.	63.81	178.	16.81				
40.	21.50	179.	137.20				
41.	44.30	180.	21.51				
42.	97.01	181.	111.11				
43.	17.57	182.	67.07				
44.	64.00	183.	58.59				
45.	101.71	184.	6.97				
46.	26.50	185.	36.55				
47.	19.32	186.	67.65				
48.	64.81	187.	42.60				
49.	6.31	188.	12.32				
50.	30.10	189.	6.33				
51.	60.25	190.	11.85				
52.	20.82	191.	45.15				
53.	48.42	192.	31.96				
54.	14.21	193.	121.56				
55.	34.98	194.	7.76				
56.	59.68	195.	33.78				
57.	62.45	196.	30.65				
58.	46.79	197.	28.66				
59.	41.61	198.	37.94				
60.	13.86	199.	16.20				
61.	59.77	200.	57.27				
62.	90.14	201.	30.03				
63.	245.81	202.	17.24				
64.	36.53	203.	68.69				
65.	145.98	204.	9.95				
66.	64.40	205.	12.19				
67.	73.96	206.	177.67				
68.	18.23	207.	29.86				
69.	96.52	208.	16.88				
70.	199.76	209.	107.53				
71.	16.65	210.	37.07				
72.	30.03	211.	60.88				
73.	138.42	212.	14.28				
74.	28.00	213.	224.08				
75.	45.98	214.	21.11				
76.	146.71	215.	40.80				
77.	61.66	216.	26.50				
78.	138.24	217.	147.44				
79.	8.00	218.	146.90				
80.	26.55	219.	43.39				
81.	103.54	220.	84.17				
82.	28.62	221.	245.36				
83.	52.26	222.	12.73				
84.	8.70	223.	113.32				
85.	86.82	224.	15.43				
86.	86.05	225.	28.32				
87.	82.94	226.	18.06				
88.	8.56	227.	33.80				
89.	10.34	228.	34.94				
90.	84.00	229.	153.78				
91.	148.93	230.	134.45				
92.	16.37	231.	34.32				
93.	11.93	232.	51.82				
94.	57.29	233.	50.94				
95.	58.41	234.	117.52				
96.	145.79	235.	73.53				
97.	40.64	236.	30.84				
98.	115.92	237.	125.51				
99.	129.94	238.	17.22				
100.	55.11	239.	149.38				
101.	45.34	240.	16.52				
102.	193.75	241.	23.31				
103.	47.08	242.	33.84				
104.	134.47	243.	64.73				
105.	70.85	244.	27.54				
106.	163.71	245.	77.43				
107.	40.21	246.	18.87				
108.	45.58	247.	160.33				
109.	93.47	248.	47.81				
110.	18.74	249.	26.74				
111.	13.28	250.	13.82				
112.	131.79	251.	60.49				
113.	79.50	252.	27.85				
114.	46.97	253.	20.35				
115.	16.70	254.	87.71				
116.	28.94	255.	56.54				
117.	77.46	256.	13.21				
118.	60.97	257.	16.48				
119.	26.88	258.	24.85				
120.	81.93	259.	102.48				
121.	42.60	260.	19.09				
122.	12.88	262.	20.43				
123.	38.24	263.	19.63				
124.	45.56	270.	133.23				
125.	18.89	273.	56.93				
126.	44.40	274.	114.65				
127.	72.14	276.	243.30				
128.	33.63	277.	27.40				
129.	16.84	278.	40.59				
130.	144.91	282.	71.09				
131.	13.84	283.	64.90				
132.	110.64	286.	51.59				
133.	136.60	288.	97.71				
134.	21.58	290.	26.05				
135.	118.09	291.	24.93				
136.	109.37	292.	122.24				
137.	69.63	293.	16.21				
138.	23.39	295.	100.93				
139.	36.89	296.	100.71				

З місячних вкладок	19.951.70
Процент від бондів	1.150.00
Процент від морґечів	3.630.00
Сирітські части по бл. п.:	
А. Мигас, в. 251	500.00
К. Марків, в. 282	600.00
Ю. Срогій, в. 59	300.00
Разом	26.131.70

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Антін Мигас, в. 251	1.000.00
Кирило Марків, в. 282	1.000.00
Йосиф Карасек, в. 276	1.000.00
Петро Писарук, в. 15	100.00
Юрій Срогій, в. 59	1.500.00
Петро Цабаль, в. 38	500.00
С. Гошовський, в. 326	1.000.00
Розалія Каштанюк, в. 25	500.00

Запомоги з фонду запомогового:

Варт. Гамбаль, в. 2	50.00
Юрій Кипчара, в. 16	100.00
Іван Гриненько, в. 29	50.00
Гр. Капусцінський, в. 65	100.00
Андрій Корпан, в. 69	50.00
Михайло Сидор, в. 70	25.00
Юрій Волошин, в. 76	50.00
Дмитро Огрішко, в. 79	50.00
Стефан Стеренчак, в. 82	25.00
Никола Бомба, в. 170	25.00
Іван Цястон, в. 176	50.00
Ник. Ручинський, в. 193	50.00
Онуфрій Кучма, в. 215	25.00
Мих. Воловчак, в. 217	50.00
Іван Мущинський, в. 259	50.00
Іван Паплик, в. 336	50.00
Михайло Дьорка, в. 339	50.00
Юрій Рачинець, в. 339	25.00
Григ. Бойкович, в. 371	50.00
Український Сиротинець	100.00
Тов. Прихильників Освіти у Відни	100.00
На Военні Сироти в Гал.	250.00

Виплати з фонду сирітського:

Теодор Бурий, в. 98	250.00

Виплати з фонду конвенційного:

Кошта річн. засідання	1.176.34
Негайна Поміч	500.00

Розходи адміністраційні:

Свобода за орган	2.833.80
Платня головн. уряду	445.00
Податки	538.38
Видатки канцелярійні	50.99
Печатки для відділів	30.00
Справи правні	10.00
Лайсенс стейту Мо.	20.00
Разом	13.829.51

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. січня остала	139.183.93
Прихід за лютий	26.131.70
Разом	165.315.63
Розхід за лютий	13.829.51
Готівка з кінцем міс. лютого остає	151.486.12

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	151.486.12
Морґечі	194.895.55
Бонди	454.166.48
Реальність	19.500.00
Друкарня	34.000.00
Разом	854.048.15

Стан довжний:

Фонд посмертний	498.189.60
„ резервовий	173.410.95
„ адміністрац.	26.137.04
„ запомоговий	20.386.00
„ народний	59.41
„ конвенційний	11.982.54
„ сирітський	123.882.61
Разом	854.048.15

С. Ядловський, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр
Р. Слободян, т. фін. секр.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ У. Н. С.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць лютий, 1923 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	14.20	160.	12.85
2.	6.40	161.	4.10
3.	5.65	162.	1.60
4.	2.70	163.	4.50
5.	4.15	165.	5.65
7.	22.30	168.	10.80
8.	3.60	170.	9.90
9.	7.20	174.	2.70
10.	1.80	175.	4.25
14.	2.70	176.	3.15
15.	5.25	177.	90
16.	5.85	179.	11.35
18.	9.90	181.	15.50
20.	4.05	182.	4.75
21.	90	183.	4.50
22.	11.70	192.	1.80
24.	4.50	193.	8.55
25.	2.50	196.	2.50
27.	1.80	198.	2.00
28.	13.30	200.	8.55
29.	6.30	203.	3.85
30.	2.25	204.	2.25
31.	13.28	206.	16.43
34.	2.95	208.	1.35
38.	25.70	209.	9.25
39.	3.83	210.	5.40
40.	1.58	211.	4.50
41.	4.05	213.	18.05
42.	4.95	214.	4.30
43.	90	217.	17.23
44.	15.30	218.	15.55
45.	5.40	220.	11.03
50.	4.45	221.	7.20
51.	2.03	223.	11.70
52.	90	224.	1.13
53.	4.95	226.	1.35
55.	5.90	228.	4.35
57.	4.75	229.	3.82
58.	3.20	230.	12.83
59.	3.15	232.	3.40
61.	4.05	233.	80
62.	6.75	234.	22.30
63.	26.10	237.	11.05
64.	5.65	239.	5.80
65.	8.55	242.	1.05
67.	4.05	243.	16.20
68.	1.35	244.	1.80
70.	15.75	245.	8.00
73.	4.73	247.	13.85
75.	5.20	248.	1.15
76.	10.57	250.	2.47
78.	4.75	251.	8.10
80.	25	252.	75
81.	3.85	258.	2.95
82.	2.95	259.	8.55
83.	7.70	262.	2.48
85.	9.45	270.	15.75
87.	9.00	274.	7.25
90.	9.70	276.	36.25
91.	14.00	278.	5.70
94.	5.18	282.	11.80
96.	9.25	283.	5.85
97.	2.25	288.	8.45
98.	2.90	289.	7.05
99.	19.15	292.	6.30
100.	3.15	295.	3.40
102.	19.15	296.	3.83
103.	1.80	300.	10.80
104.	16.20	301.	9.90
105.	3.45	308.	16.00
106.	3.45	314.	1.00
108.	5.63	316.	6.75
109.	4.50	317.	4.25
110.	68	320.	2.48
112.	7.45	321.	3.60
113.	5.85	323.	3.60
114.	1.80	324.	5.40
116.	1.60	326.	12.37
120.	3.85	330.	2.70
121.	5.85	332.	4.30
123.	2.03	338.	18.70
124.	9.45	341.	2.25
128.	3.85	342.	11.25
130.	2.20	350.	2.13
131.	1.15	355.	25
132.	22.05	357.	70
133.	5.65	363.	5.40
135.	2.95	364.	2.93
136.	10.80	365.	4.50
137.	7.05	367.	4.28
142.	5.40	369.	10.45
143.	1.35	370.	6.30
145.	1.60	371.	6.75
146.	6.10	379.	2.70
147.	17.10	380.	2.93
149.	4.95	384.	8.10
153.	2.00	385.	7.00
155.	25.45	388.	4.75
158.	70	396.	6.30
159.	3.60		

З місячних вкладок	1.343.86

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Волод. Шагала, в. 105	200.00
Йосиф Бобкович, в. 342	112.00

Розходи адміністраційні:

Платня робітника	125.00
Видатки канцелярійні	18.95
Разом	455.95

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. січня остала	15.681.64
Прихід за лютий	1.343.86
Разом	17.025.50
Розхід за лютий	455.95
Готівка з кінцем міс. лютого остає	16.569.55

Зіставленнє по фондам:

Фонд посмертний	13.478.44
„ адміністрац.	3.091.11
Разом	16.569.55

Зі старої резерви доплачено по бл. п. Володимир Шагала, від. 105 $88.00.

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ГЕРБ ШЕВЦІВ

Цеховий шевський герб в Бріссели представляє на своїм прапорі чобіт з цісарською короною над ним. Таке дивне представлення гербу сталося ось в який спосіб: Карло V., король еспанський і цісар німецький, до якого належали Нідерлянди, — любив замолоду перебувати в Бріселі, в якій ще до нині о нім заховалось богато споминів. Одного разу вечером, щоби не бути пізнаним проходжувався в міщанськім одязі по місті. Улиці тоді були дуже лихо вимощені. Король розірвав об каміння свій чобіт так, що відпала підошва, а осталася лиш пришва. Розглянувся доокола, чи не найде шевця — аж побачив вивіску шевця. Він вступив до него, та хоч день не був святочний, застав шевця святочно одітого у веселім настрою. На просьбу Карла, щоби йому направити чобіт, відповів швець: — Дуже мені прикро, любий пане, тільки я сего нині, ніяк не можу зробити. — Чому? — „Тому, що нині не працюють, день св. Криспина, любий пане, і в той день святочний не працює в Нідерляндах ні оден швець".— Цікаво. — „Чи чули Ви про св. Криспина? — Він набував скіру у богатих, щоби шити чоботи бідним людям". Так о нім я знаю, він був чоловіком роботящим, ідіть за його приміром і направте мені чобіт. Не можу йти без підошви. — „Дуже мені прикро, милий пане, но ніяк сего вчинити не можу". — Чи нема у Вас — питав дальше Карло — готових чобіт на продаж, я готов купити. „Ні! — тільки, щоб вас виратувати із сего прикрого положення, позичу вам пару своїх власних чобіт". — Швець приніс пару, ще зовсім нових, мало ношених чобіт, які показались добрими на цісаря. „Отже знаменито, тепер простіть, сказав швець, спішуся на збори, всі товариші вже на певно зійшлися. Ми святкуємо сегодня в цеху день нашого патрона св. Криспина". — Ну і певно буде вам дуже весело. „Прямо не до увірення — може і ви схочете подивитись? Так ходіть разом — там будуть ще инші гості. Будь ласка, ходіть зі мною, у нас радо вас повитають".—Ну, так ходім. „Побачите любий пане, що бріссельські шевці потрафлять гарніще бавитись від самого цісаря і його князів". — На зборах, за довгими столами сиділо много цехових товаришів. Веселість була в повнім розгарі. Вино і пиво лилось ріками, а цісар також мусів пити. — Но тут пізнав його один швець, який увійшов між послідними. Був то надворний швець цісаря, який також належав до цеху. Він тихонько повідомив о тім других, і настала в салі мертва тишина. Пошана для цісаря, якою то нараз наповнились серця добродушних шевців, перервала загальну веселість. Карло, увидівши, що зістав пізнаний — встав, стукнув чаркою о стіл, і назвавши себе, просив не вязатись його особою, а продовжати веселу забаву, в якій він сам, з великою приємністю бере участь. На доказ зичливости до цеху, обдарував бріссельських шевців цеховим гербом на якім представлений є чобіт, а над ним цісарська корона. — Згодом всі шевські цехи почали уживати бріссельського гербу.

Я.